C/2023/163

2023 10 6

Paraiškos įregistruoti pavadinimą paskelbimas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1151/2012 dėl žemės ūkio ir maisto produktų kokybės sistemų 50 straipsnio 2 dalies b punktą

(C/2023/163)

Šiuo paskelbimu suteikiama teisė pareikšti prieštaravimą paraiškai pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1151/2012 [1] 51 straipsnį per tris mėnesius nuo šio paskelbimo dienos.

GARANTUOTO TRADICINIO GAMINIO SPECIFIKACIJA

„Bœuf traditionnel de race Normande“

ES Nr. TSG-FR-02867 – 9.9.2022

1. **Registruojamas (-I) pavadinimas (-AI)**

„Bœuf traditionnel de race Normande“

2. **Produkto rūšis [nurodyta XI priede]**

1.1 klasė. Šviežia mėsa (ir subproduktai)

3. **Registravimo pagrindas**

3.1. ***Produktas***

☒ kurio gamybos ar perdirbimo metodas arba sudėtis atitinka to produkto ar maisto produkto gaminimo tradicijas;

☐ gaminamas iš tradiciškai naudojamų žaliavų ar sudedamųjų dalių.

„Bœuf traditionnel de race Normande“ yra iš jaučio, t. y. Normandijos veislės kastruoto patino, gauta mėsa.

Jautis gimė pieno ūkyje, vėliau buvo auginamas gyvulininkystės ūkiuose, kurie taip pat yra papildoma ūkio dalis, leidžianti kuo geriau išnaudoti atokias arba nedirbamas pievas.

„Bœuf traditionnel de race Normande“ gyvulininkystės metodas grindžiamas paprastu ir ekonomišku metodu, kuris nuo Antrojo pasaulinio karo išliko nepakitęs, nepaisant 8-ajame dešimtmetyje intensyvėjusių gamybos sistemų ir kukurūzų siloso įtraukimo į pašarų sistemas. Tai patvirtina kelios 1968 m. geografo Armand'o Frémont'o paskelbtos knygos „L'élevage en Normandie – Etude géographique“ ištraukos.

Gyvulininkystės metodas grindžiamas kastruoto Normandijos veislės patino šėrimu mažiausiai septynis mėnesius per metus ganyklų žole, o likusią metų dalį – šienu. Pagal šią gyvulininkystės sistemą galima taikyti lėtą gyvulių auginimą. „Bœuf traditionnel de race Normande“ racionui nepriskiriamas kukurūzų silosas ir visi pašarai, gauti iš genetiškai modifikuotų organizmų. Dėl kastracijos gyvulys tampa ramus ir lėtai auga, yra mėsingas, o jo mėsa marmuriška.

3.2. ***Pavadinimas***

☒ perteikia produkto tradicinį ar specifinį pobūdį;

☐ tradiciškai vartojamas konkrečiam produktui pavadinti.

Pavadinimu „Bœuf traditionnel de race Normande“ kastruoto Normandijos veislės patino mėsa skiriasi nuo kitos mėsos, parduodamos bendriniu terminu „jautiena“. Iš tiesų didžioji dalis mėsos, jei ji gaunama iš suaugusių galvijų (išbrokuotų pieninių karvių arba karvių žindenių, buliukų, telyčių), parduodama bendriniu pavadinimu „jautiena“.

[1] OL L 343, 2012 12 14, p. 1.

„Bœuf traditionnel de race Normande“ racioną sudaro ganyklų žolė arba šienas. Gyvulininkystė grindžiama konkrečia veisle ir racionu, leidžiančiais gyvuliams augti lėtai, mažiausiai 7 mėnesius gyvulius pakaitomis ganant ganykloje ir dar vieną laikotarpį galbūt laikant juos tvarte.

Normandijos veislė yra mišri veislė, galinti duoti ir pieno, ir mėsos. Ji garsėja pieno (sūrio ir sviesto) kokybe, savo ilgaamžiškumu ir atsparumu, t. y. prisitaikymu būti lauke. Ji taip pat gali atlaikyti sezoninius klimato svyravimus; gali būti ganykloje visus metus, lengvai prarasti ir priaugti svorio (Le Liboux P., 1974 ir „Patrimoine normand“, 2000). Pripažįstamas jos mėsingumas ir mėsos kokybė (1992 m. „Gault et Millau“ atrankos komisijos grupė).

Tradiciškai Normandijos veislės gyvulių pieno ūkiuose jaučiai visada buvo naudojami atokiose arba sunkiai įdirbamose pievose, o tai visada suteikdavo galimybę kuo geriau išnaudoti patinus.

4. **Aprašymas**

4.1. ***Produkto, kurio pavadinimas nurodytas 1 punkte, aprašymas, įskaitant pagrindines fizines, chemines, mikrobiologines ar organoleptines savybes, kuriomis grindžiamas to produkto specifinis pobūdis (šio reglamento 7 straipsnio 2 dalis)***

„Bœuf traditionnel de race Normande“ – jautiena, gauta iš kastruoto Normandijos veislės patino, kurio amžius yra 30–48 mėnesiai.

Normandijos veislė yra mišri veislė, garsėjanti tuo, kad gali duoti ir pieno, ir mėsos.

Skerdenos priklauso ne žemesnei kaip O= klasei, o pagal riebalinį sluoksnį – 3 arba 4 klasei.

Mažiausias O+ klasės skerdenų svoris yra 380 kg, o O= klasės – 410 kg. Šioms skerdenoms būdingas didelis riebalinis sluoksnis, išskyrus šlaunis ir mentes.

Krūtinės ląstos ir tarpšonkauliniai raumenys prisotinti riebalų, o mėsa marmuriška.

Mėsa yra tamsiai raudonos spalvos, su lazdyno riešutų spalvos riebalais.

4.2. ***Produkto, kurio pavadinimas nurodytas 1 punkte, gamybos metodo, kurio privalo laikytis gamintojai, įskaitant, jei tinka, naudojamų žaliavų ar sudedamųjų dalių rūšį bei savybes, ir paruošimo metodo aprašymas (šio reglamento 7 straipsnio 2 dalis)***

Bet kuris veiklos vykdytojas, norintis vykdyti gamybą vadovaudamasis visa „Bœuf traditionnel de race Normande“ specifikacija arba jos dalimi, turi užsiregistruoti grupėje.

Veiklos vykdytojai saugo individualų atsekamumo lapą arba bet kokį lygiavertį dokumentą, kuris gali būti kompiuterizuotas ir kuris pridedamas prie kiekvieno gyvulio, kol jis paskerdžiamas, ir visus patikrai reikalingus dokumentus, kad juos galėtų patikrinti atsakingi pareigūnai.

Bet kuris veiklos vykdytojas, kuris panaikina gyvuliui suteiktą garantuoto tradicinio gaminio „Bœuf traditionnel de race Normande“ statusą, apie tai praneša grupei, nusiųsdamas jai užpildyto gyvulio atsekamumo lapo kopiją.

Kasmet rengiamoje apibendrinamojoje gamybos deklaracijoje nurodoma:

— skerdyklų atveju – skerdenų, identifikuotų kaip GTG „Bœuf traditionnel de race Normande“, skaičius ir svoris N-1 metais;

— gyvulių augintojų atveju:

  — GTG „Bœuf traditionnel de race Normande“ parduotų jaučių skaičius N-1 metais;

  — gyvulių, užaugintų pagal GTG „Bœuf traditionnel de race Normande“ specifikaciją, skaičius N metais.

Veiklos vykdytojai nusiunčia ją grupei ne vėliau kaip N metų vasario 28 d.

4.2.1. ***Gyvulys***

„Bœuf traditionnel de race Normande“ – Normandijos veislės patinas (abiejų tėvų veislės kodas 56).

Kastruojama iki 7 mėnesių (210 dienų) amžiaus. Kastruojant turi būti taikoma anestezija ir (arba) analgezija.

Kai atliekama kastracija arba šalinami ragai, privaloma taikyti anesteziją ir (arba) analgeziją, taip pat dezinfekuoti žaizdas.

Gyvulių augintojas nuolat atnaujina individualų atsekamumo lapą, kuriame turi būti nurodyti kiekvieno gyvulio galvijo paso duomenys, ūkio identifikavimo numeris ir gyvulio kastravimo data.

4.2.2. *Leidžiami pašarai*

Gyvuliai vartoja pieno pašarus, pagrindinį racioną sudarančius pašarus, taip pat koncentruotus ir papildomus pašarus.

Pieno pašarai:

Kai naudojami pieno milteliai, juos daugiausia sudaro gyvūniniai baltymai.

Pagrindinį racioną sudaro:

— ganyklų žolė, džiovinta, ritiniuose presuota arba silosuota žolė (be cheminių konservantų ir kurią sudaro daugiau kaip 27 % sausosios medžiagos);

— javų šiaudai, baltyminiai ir ankštiniai augalai;

— džiovinta, ritiniuose presuota arba silosuota liucerna (kurią sudaro daugiau kaip 27 % sausosios medžiagos);

— runkeliai.

Kukurūzų silosas draudžiamas.

Koncentruoti pašarai ir maisto papildai:

— javų grūdai ir jų produktai: kviečiai, miežiai, avižos, kvietrugiai, kukurūzų grūdai;

— kviečių ir rugių mišinys;

— liucernos granulės;

— runkelių išspaudos;

— aliejinių augalų sėklos arba vaisiai bei jų produktai: rapsai, sojos ir linai;

— ankštinės sėklos ir jų produktai: žirniai ir pupos.

Mineralinės medžiagos leidžiamos.

Karbamidas ir jo dariniai draudžiami.

Gyvūniniai priedai draudžiami.

Pašarai, kurių sudėtyje yra alyvpalmių aliejaus, draudžiami.

Pagal šią specifikaciją bandų pašaruose leidžiama naudoti tik augalus, šalutinius produktus ir pašarus, pagamintus iš netransgeninių produktų.

4.2.3. *Gyvulininkystės metodas*

4.2.3.1. Šėrimas

— Nuo 1 dienos iki 6 mėnesio imtinai

Gyvulys, kuris turi tapti „Bœuf traditionnel de race Normande“, prieš nujunkymą auginamas taikant pieno sistemą, kai duodamas nenugriebtas pienas arba pieno milteliai ir galbūt grūdų ir pašarų papildas.

Šiuo laikotarpiu didžiausias paskirstytų koncentruotų pašarų kiekis yra 500 kg sausosios medžiagos (SM). Pieno milteliai į šį skaičiavimą neįtraukiami.

— Nuo 7 mėnesio iki skerdimo

„Bœuf traditionnel de race Normande“ ganosi mažiausiai du visus vasaros sezonus, kurių kiekvienas trunka 7 mėnesius, bent kovo–lapkričio mėnesiais.

Šiuo ganymo laikotarpiu pagrindinis pašaras yra ganyklų žolė. Atsižvelgiant į žolės augimą, gyvuliai gali būti papildomai šeriami ritiniuose presuota žole, šienu, šiaudais arba koncentruotais pašarais.

Bendras metinis gyvulių tankumas ganyklų plotuose yra ne mažiau kaip 30 arų vienam suaugusių galvijų vienetui (SGV).

Gyvulių augintojas nuolat atnaujina ganymo knygą, kad kiekviename sklype būtų galima atskirti:

— individualų ten ganomų jaučių skaičių;

— išginimo į ganyklą ir parvarymo iš jos datas.

Žiemos laikotarpiu žolė tebėra pagrindinis pašaras. „Bœuf traditionnel de race Normande“ šeriamas žoliniais pašarais, kurie sudaro ne mažiau kaip 60 % pagrindinio raciono sausosios medžiagos.

Papildomi koncentruoti pašarai gali būti paskirstomi ganykloje ir laikymo patalpoje.

80 % pagrindinio raciono, paskirstyto jaučiams, gaunama iš ūkio.

— Ruošimas skerdimui

Ruošimas skerdimui yra paskutinis etapas prieš skerdimą, leidžiantis užtikrinti gyvulių mėsingumo atitiktį reikalavimams. Jis gali būti atliekamas pasirinktoje vietoje pastate arba gamykloje, nes viena iš Normandijos veislės savybių yra ta, kad ji gali būti paruošta skersti šeriant žole.

Per du mėnesius iki skerdimo gali būti pridedama iki 250 kg SM papildomų koncentruotų pašarų.

Gyvulių augintojas nuolat atnaujina individualų atsekamumo lapą, kuriame nurodo:

— penėjimo pradžios datą;

— anksčiausią skerdimo datą.

Bendras koncentruotų pašarų, paskirstytų „Bœuf traditionnel de race Normande“ nuo gimimo iki skerdimo, kiekis neviršija 1 500 kg SM.

4.2.3.2. Laikymas

Kai jaučiai yra pastate, jie gali būti laikomi ai ant sukauptų pakratų (su aikštele arba be jos), stabilizuotame žiemos aptvare arba tvarte su atramomis.

Šiais atvejais patalpos mulčiuojamos taip, jog būtų užtikrinta, kad jaučiai išliktų pakankamai švarūs, t. y. kad nešvarumų plotai nesiektų toliau nei apatinė šlaunies pusė, apatinė pilvo dalis ir krūtinkaulis.

Ši švaros sąvoka taip pat taikoma vasaros ir žiemos laikotarpiu, ypač kai gyvuliai laikomi lauke.

Pastatuose gyvuliams tenka ne mažiau kaip 6 m^2 vienam SGV. Vyresnių nei 36 mėnesių gyvulių atveju šis plotas padidinamas iki 8 m^2 vienam SGV. Gyvuliams tenka 0,7 m vienam SGV prie lovio ir bent viena vieta vienam gyvuliui, kai įrengiama apsauginė priemonė (šėrimo tvorelė, grotelės ir kt.).

Integruotas tvoreles naudoti draudžiama.

Gyvulius leidžiama laikyti atvirame ore.

4.2.4. *Skerdimo ir skerdenų ypatumai*

„Bœuf traditionnel de race Normande“ skerdžiamas sulaukęs 30–48 mėnesių amžiaus. Tiek laiko reikia, kad gyvuliai gautų naudos iš mažiausiai dviejų žolės auginimo sezonų.

Laikotarpis nuo gyvulio išvežimo iš ūkio iki paskerdimo negali būti ilgesnis kaip 24 valandos, jei gyvulys vežamas tiesiai iš ūkio, ir 36 valandos, jei gyvulys vežamas į paskirstymo centrą.

Siekiant užtikrinti gyvulio gerovę, jis skerdžiama tik apsvaiginus.

Siekiant užtikrinti gerą „Bœuf traditionnel de race Normande“ mėsingumo lygį, remiantis EUROPA šablonu:

— ne žemesnės kaip O+ klasės skerdenų svoris turi būti ne mažesnis kaip 380 kg;

— ne žemesnės kaip O= klasės skerdenų svoris turi būti ne mažesnis kaip 410 kg.

GTG „Bœuf traditionnel de race Normande“ reikalavimus atitinka tik skerdenos, kurių riebalinis sluoksnis priskiriamas 3 arba 4 klasei.

Gyvulių augintojas nuolat atnaujina individualų atsekamumo lapą, kuriame nurodo:

— išvežimo iš ūkio į skerdyklą datą ir laiką;

— skerdyklos identifikavimo duomenis.

Skerdikas nuolat atnaujina individualų atsekamumo lapą, kuriame nurodo:

— skerdiko vardą ir pavardę arba numerį;

— skerdimo datą ir laiką;

— skerdyklos numerį;

— skerdenos svorį;

— skerdenos klasę;

— riebumą.

Mėsa identifikuojama kaip GTG „Bœuf traditionnel de race Normande“ po to, kai skerdikas surūšiuoja skerdenas. Specifikaciją atitinkančios skerdenos žymimos nuoroda „Bœuf traditionnel de race Normande“ ir ženklinamos etiketėmis, klijuojamomis ant skerdenos ir ketvirčių.

4.2.5. *Ženklinimas*

„Bœuf traditionnel de race Normande“ mėsos ženklinimo instrukcijose nurodyta, kad ant kiekvienos pakuotės turi būti:

— Garantuoto tradicinio gaminio pavadinimas „Bœuf traditionnel de race Normande“, užrašytas:

— etiketėje didžiausio dydžio rašmenimis;

— vienodo aukščio ir pločio rašmenimis;

— tos pačios spalvos rašmenimis;

— viename bloke.

— Nuoroda „Spécialité Traditionnelle Garantie“ (garantuotas tradicinis gaminys) ir simbolis „GTG“ prieš GTG pavadinimą arba po jo be tarpinių nuorodų.

— Visos kitos nuorodos atskiriamos nuo pavadinimo.

4.3. ***Pagrindinių produkto tradicinį pobūdį lemiančių elementų aprašymas***

„Bœuf traditionnel de race Normande“ gamyba yra gyvulininkystės Prancūzijos vakarinėje dalyje istorijos dalis.

Vakarinės dalies dirvožemio ir klimato sąlygos, Normandijos veislės lopšys, ekonomikos ir kaimo teisės pokyčiai, kurie nuo XVI a. darė įtaką žemės ūkio sektoriui, ir Paryžiaus artumas ilgainiui labai prisidėjo prie šios gamybos tradicinio pobūdžio (Frémont A., 1967).

Iki Antrojo pasaulinio karo dideli Normandijos plotai buvo „pievų poliai“, kur dėl dirvožemio kokybės ir vandenyno klimato buvo lengva auginti žolę. Dėl gyvatvorėmis apaugusios dirbamos žemės, nelygaus reljefo ir drėgnų slėnių dirvą sunku suarti. Todėl gyvulininkystė vystėsi remiantis penėjimo principu, kai buvo penimi liesi gyvuliai, kurių dauguma buvo naudojami darbui.

Vėliau, XIX a. antroje pusėje, gyvulininkystė tapo specializuota, nes XIX a. pabaigoje dėl masinio eksporto iš už Atlanto krito grūdų kainos ir dėl šalies industrializacijos prasidėjo kaimo gyventojų emigracija (Bertaux J. J., 1997).

Dėl sumažėjusio ekonominio susidomėjimo pasėliais ir darbo jėgos trūkumo pirmenybė buvo teikiama pievoms, taigi ir galvijininkystei, ypač Normandijos mėsinei galvijininkystei. Tuomet gyvulių augintojai ėmė penėti gyvulius, taip sustiprindami gamybos plėtrą ir specializaciją (Frémont A., 1967).

Šis ūkininkavimo būdas, kuris istoriškai papildė Normandijos veislės karvių pieno ūkį, nereikalavo daug darbo jėgos ir nebuvo pelningas. Iš tiesų šios produkcijos realizavimo taškai buvo nukreipti į artimiausią ir sparčiausiai augančią rinką – Paryžių (Frémont A., 1967).

Tuo pat metu Normandijos veislės gyvulių auginimas tapo profesionalesnis ir buvo siekiama pagerinti gyvulių kokybę, įvedant mėsos selekcijos koncepciją, įveisiant geresnių mėsinių savybių turinčią anglų veislę *Durham* ir naudojant pieną, kurio šviežių produktų (grietinėlės, sviesto ir minkštų sūrių) rinka plėtėsi sostinėje.

Paryžiaus rinka, o vėliau visų didžiųjų miestų augimas iki XX a. septintojo dešimtmečio dešimteriopai padidino mėsos ir pieno produktų rinką ir sustiprino mišrios Normandijos veislės koncepciją, nes „Bœuf traditionnel de race Normande“ tapo papildomu produktu.

Šiai gamybai pritaikyti penimų gyvulių penėjimo būdai, pagrįsti pievų tvarkymu pagal jų kokybę ir žolės augimo spartą, taip sudarant sąlygas optimizuoti ganymą ir pašarų derliaus nuėmimą žiemos laikotarpiui.

Ji grindžiama gyvuliams būdingomis savybėmis, ypač lėtu augimo tempu, kuris tapo įmanomas dėl kastracijos, ir vyriškų hormonų nebuvimu, dėl kurio gyvūnas vystosi lėčiau.

Todėl „Bœuf traditionnel de race Normande“ auginami ganant ganyklose ir žiemą šeriant konservuotais žolės pašarais.

Kastracija ne tik užtikrina, kad gyvuliai būtų ramesni, bet ir garantuoja geresnį raumenų masės pasiskirstymą užpakalinėje gyvulio dalyje, taigi ir didesnį galvijų mėsingumą, kurį patvirtina mišrios Normandijos veislės gyvuliai.

„Bœuf traditionnel de race Normande“ ir toliau auginami visur, kur paplitusi Normandijos veislė, nepaisant to, kad XX a. pabaigoje, intensyvėjant gyvulininkystės metodams, buvo vykdoma specializuota pieno gamyba ir taikomos šėrimo sistemos, pagrįstos kukurūzų silosu ir sojomis (Bertaux J. J., 1997).

Normandijos veislės pieninių galvijų banda ir ją papildanti jautienos gamykla eksportavo toli už savo gimtinės ribų, į regionus, kuriuose dėl to, kad tam tikrose ganyklose nebuvo galima auginti gyvulių, ši koncepcija, pagrįsta tos pačios bandos pieno ir mėsos papildoma verte, buvo tinkama.

Todėl Normandijos veislė ir „Bœuf traditionnel de race Normande“ buvo išvystyta Bretanėje, Luaros krašte, Centre ir net Šarantoje.

Visus šiuos elementus patvirtina dvi 1968 m. išleistos Armand'o Frémont'o knygos „L'élevage en Normandie – Etude géographique“ ištraukos.

Pirmoje ištraukoje iš pastraipos apie „skerstinus gyvulius“, kuriuos jis skirsto į tris kategorijas, t. y. veršieną, jaunus ankstyvojo veisimo galvijus ir tradicinę jautieną, 1968 m., kai Normandijos veislė Normandijoje vis dar buvo labai paplitusi pieninių galvijų bandose, tradicinė jautiena apibūdinama taip, kaip nurodyta toliau. Tai rodo, kad tai yra labai specifinė gamybos rūšis, pagrįsta tokių galvijų kaip kastruoti patinai, kurie skerdžiami sulaukę 3 metų ir penimi žole, o ne prie lovio, auginimu:

„Kita vertus, didžiausia kategorija yra tradicinė 3 metų jautiena, iš kurios vidutiniškai gaunama 300 kg grynosios mėsos. Tai yra originali produkcija <...>, Normandija neabejotinai yra viena pagrindinių jos gamintojų. Normandijoje penimų mėsinių galvijų banda sudaro daugiau kaip 20 % visos šalies mėsinių galvijų bandos. Ornos, Pajūrio Senos ir Kalvadoso departamentai yra šios produkcijos, kuri labai netolygiai pasiskirsčiusi tarp penėjimo iš lovių lygumose ir penėjimo žole, vyraujančio didžiuosiuose ganyklų regionuose, lyderiai.“

Antroje ištraukoje paaiškinama *embouche* (penėjimo) sąvoka, apibrėžiant ją kaip galvijų penėjimo žole būdą:

„*Pirmosios dviprasmybės mėsos pramonėje kilo dėl penėjimo specialistų, dažniau vadinamų ganytojais <...>. XIX a. Kano teismo praktikoje pateikta aiški apibrėžtis: „ganytojas – tai asmuo, kuris, norėdamas eksploatuoti jam priklausančias arba ūkininkavimui naudojamas pievas, perka liesus jaučius ir parduoda juos po to, kai jie nurupšnoja pievų žolę ir pasunkėja.*“

Taigi XIX a., po Antrojo pasaulinio karo ir šiandien „Bœuf traditionnel de race Normande“ vadinamas kastruotas Normandijos veislės patinas, paskerstas po penėjimo žole, sulaukęs maždaug trejų metų amžiaus.

PRIEDAS

Pagrindiniai kontroliuotini aspektai

Produkto specifikacijos pateikimas	Vertinimo metodas
Leidžiama veislė	Dokumentai ir vaizdai
Patinas, kastruotas iki 7 mėnesių amžiaus	Dokumentai ir vaizdai
Pagrindinio raciono žaliavos	Dokumentai ir vaizdai
Buvimas ganykloje	Vaizdai
Ganymo trukmė	Dokumentai